

Шилепницький Павло Іванович
*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри міжнародної економіки
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича*

Петрова Ірина Павлівна
*кандидат економічних наук, старший дослідник,
старший науковий співробітник відділу проблем
регуляторної політики і розвитку підприємництва,
Інституту економіки промисловості
Національної академії наук України*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-335-7-15>

КОНЦЕПЦІЯ КЛІМАТИЧНО-РОЗУМНОГО ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Зміна клімату призвела до значного збільшення ризику екстремальних погодних явищ, що створює загрозу для нашого оточуючого середовища та інфраструктури. Такі явища, як спека, сильні урагани, повені та лісові пожежі, можуть мати серйозні наслідки для людей, природних екосистем і економіки. Наслідком цього може стати загроза для енергетичних систем, транспортних мереж, водопостачання та інших важливих інфраструктурних систем, що призводить до зниження їх ефективності та надійності. Ці виклики наголошують на необхідності відповіді на зміну клімату, яка включає в себе зменшення викидів парникових газів, адаптацію до нових кліматичних умов, розвиток кліматично-розумних інфраструктурних систем і зменшення вразливості населення перед екстремальними погодними явищами. Нові виклики зумовили розвиток нової концепції публічно-приватного партнерства з акцентом на розв'язання проблеми зміни клімату – «Кліматично-розумне публічно-приватне партнерство» [1]. Беручи до уваги Паризьку

угоду [2], Європейську зелену угоду [3] та Європейський кліматичний закон [4], «Кліматично-розумне публічно-приватне партнерство» стає не лише ефективним інструментом зміцнення співпраці між публічним, громадським та приватним секторами, але й ключовою складовою в досягненні глобальних цілей щодо зміни клімату. При цьому його ефективність визнається через важливість державних витрат у поєднанні з технологіями та стимулами приватного сектору. Так, «Кліматично-розумне публічно-приватне партнерство може відігравати ключову роль у досягненні цілей кліматичної нейтральності ЄС. Європейський кліматичний закон [4], прийнятий у липні 2021 року, ставить за мету боротьбу зі зміною клімату та досягнення довгострокових цілей, встановлених Паризькою угодою, зокрема, кліматичної нейтральності до 2050 року. Європейський кліматичний закон визначає, що перехід до кліматично нейтральної економіки має бути економічно ефективним, соціально збалансованим та сприяти сталому зростанню. Такий перехід потребує значних державних та приватних інвестицій. ЄС, через свою Комісію та держави-члени, визнають потребу у плануванні та інтеграції ризиків зі зміною клімату у великі інвестиційні проєкти для досягнення цілей кліматичної нейтральності. Це відкриває можливості для «Кліматично-розумних публічно-приватних партнерств», які разом із ініціативою Світового банку з просування кліматично-розумних ППП можуть стати ключовим чинником у досягненні кліматичних та економічних цілей [5].

Інвестування у кліматично-розумні публічно-приватні партнерства має потенціал підвищити стійкість інфраструктурних проєктів до викликів зміни клімату. Це охоплює будівництво енергоефективних будівель, розвиток відновлювальних джерел енергії, модернізацію транспортної інфраструктури для зменшення викидів та інші проєкти, спрямовані на адаптацію до зміни клімату [6]. Отже, для залучення значних приватних інвестицій у інфраструктуру, спрямовану на пом'якшення впливу зміни клімату та адаптацію до неї, необхідно впровадження національних політик та програм. Ці заходи мають охоплювати кліматичні аспекти, а

також усувати перешкоди для розвитку публічно-приватних партнерств для реалізації інфраструктурних проєктів, спрямованих на зменшення наслідків зміни клімату.

Для успішного впровадження кліматично-розумних публічно-приватних партнерств в Україні необхідно створення сприятливої та відкритої платформи для співпраці між міжнародними, публічними та приватними секторами з метою досягнення спільних кліматичних цілей. Для цього необхідне удосконалення законодавства щодо реалізації публічно-приватного партнерства в проєктах, що спрямовані на зменшення викидів парникових газів та адаптацію до зміни клімату; створення пілотних проєктів щодо розвитку кліматично-розумних інфраструктурних систем для демонстрації переваг та ефективності кліматично-розумних публічно-приватних партнерств на практиці.

References:

1. Frisari Giovanni Leo, Mills Anaitée, Silva Zuniga Mariana C., Ham Marcel, Donadi Elisa, Shepherd Christine, Pohl Irene (2020) Climate Resilient Public Private Partnerships: A Toolkit for Decision Makers. Inter-American Development Bank. DOI: <http://dx.doi.org/10.18235/0002365>
2. United Nations Framework Convention on Climate Change (2015) The Paris Agreement. Available at: https://unfccc.int/sites/default/files/resource/parisagreement_publication.pdf
3. European Commission (2019) The European Green Deal, Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, COM/2019/640 final. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2019%3A640%3AFIN>
4. European Parliament and the Council of the European Union (2021) Regulation (EU) 2021/1119 of the European Parliament and of the Council of 30 June 2021 establishing the framework for achieving climate neutrality and amending Regulations (EC) No 401/2009 and (EU) 2018/1999 ('European Climate Law'). *Official Journal of the European Union*, no. L 243, pp. 1–17. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1119>
5. Tvarnoe Christina D. (April 12, 2022) Calling for Legislation on Climate Public-Private Partnerships – In an EU Climate Law Perspective. Copenhagen

Business School, CBS LAW Research Paper No. 22-06. Available at: <https://ssrn.com/abstract=4081932>

6. World Bank (2023) Climate-Smart PPP Legal and Regulatory Framework. Available at: <https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/climate-smart/climate-smart-clean-technology-ppps/climate-smart-ppp-legal-and-regulatory-framework>